

BÉATRIX DE CUSANCE (BRUSSEL)
AAN CONSTANTIJN HUYGENS (DEN HAAG)
21 MEI [1661]
5707A

Antwoord op een verloren gegane brief van Huygens.

Samenvatting: Béatrix dankt Huygens voor zijn brief en klaagt over het gebrek aan brieven en muziek dat haar het afgelopen jaar heeft gehinderd. Zij hoopt Huygens in Antwerpen bij de Duartes te zullen ontmoeten. Zij verzoekt Huygens nogmaals haar de elandsleren armbanden te bezorgen.

Over een antwoord van Huygens is niets bekend.

Datering: De brief mist het jaartal. De keuze van 1661 is vooral gebaseerd op een kennelijke toespeling van Béatrix op de zwangerschap van Huygens' dochter Susanna.

Primaire bron: Londen, Brit. Libr., Ms. Add. 21511, nr. 7, fols. 13-14: brief (dubbelvel, 17,5x23cm, abc | d; autograaf).

Vroegere uitgaven: Gauthier 1898, nr. XIX, p. 297: volledig, met datum 22 mei 1660.

— Huysman 2006, II, pp. 49-50: volledig, met datum 21 maart 1659.

— Huysman & Rasch 2009, nr. 74, pp. 304-305: volledig (Nederlandse vertaling pp. 195-196).

Namen: familie Duarte; Susanna Huygens; Anna van Lotharingen; Karel IV van Lotharingen; Marguérite-Isabelle de Mérode.

Plaatsen: Antwerpen; Gelderland; Land van Waas; Parijs; Pruisen.

Glossarium: clavesing (klavecimbel); musique (muziek); sinphonie (ensemble).

Transcriptie

À Monsieur

Monsieur de Zuligoum,

à La Haye.

Bruxelle, ce 21 May.

En vérités, quand ont n'at point sesser de s'aymer est estimés, il y at grand plèsir à ronpre ung cilance qui vien, je ne sçay pourcoy, ny coumant est je n'an sçay point d'autre cause que celle du chagrin où je suis plongés depuis ung ant particulièrement, est quand je vous diray que je n'ay ouy ny sinphonie ny clavesing, je ne mantirès pas. Apray cella le moyès d'avoir l'esprit en boune assiette car j'estime que la musique ay la vie de l'esprit ou du moins le fortifie contre tant de bourasque que le monde luy donne, mais toute les excuse que vous me | 14r | donnés de vostre long cilance m'on bien faict rire de bon cœur, surtout sur ce que vous ditte du *Nolite*, s'il voyès vos lettre. En vérités, vous nous estté bien rejouy en m'escrivant est je suis bien aysse de voir continués vostre belle humeurs.

Je voudray bien me rancontrés à Anvers à la maison musical, lors que vous y viendrès ou du moins au pays de Wasse, mais je ne sçay où je ceray ny où je pourès aller, car l'on me tien coume l'oiseaux sur la branche. Mais je me tien le plus ferme que je peut pour ne pas tonber est j'espère que je treuverès ung bons port.

Auserest-je nous | 13v | vous faire une prière de me faire avoir des brasellet de vray helant de Prusse? Vous me ferés ung plesir extrême est de me mander ce que je puis par desas pour vous en eschange.

Il faut que je vous die que Madame de Gend me vient ir voir. Venant de Paris elle ay partie ce matin pour Gueldre ou La Haye, car elle n'at pas dit positivement le quel. Je suis ravie de l'estat où ce treuve la chère

fille, je luy soytte le mesme bonheurs que je désire pour la miene est vous demande ung peut plus de vos nouvelle sans crainte estant de mesme tout à vous comme je dois,

Béatrix de L.

Vertaling

Aan de heer van Zuilichem,

te Den Haag.

Brussel, 21 mei [1661].

Werkelijk, als men nooit opgehouden heeft elkaar te beminnen en te achten, is het prettig om een stilzwijgen te verbreken, dat, ik weet niet waarom of hoe, is ontstaan en waarvoor ik geen andere reden zou kunnen bedenken dan het verdriet waarin ik, in het bijzonder sedert één jaar, ben gestort, en als ik u zou zeggen dat ik samenspel noch klavecimbel heb gehoord, dan is dat geen leugen. De geest zou er daarna beter aan toe zijn, want ik vind dat de muziek de geest doet leven of deze tenminste wapent tegen de vele stormen, waaraan de wereld hem blootstelt. De excuses echter die u aanvoert voor uw lang stilzwijgen, hebben mij hartelijk doen lachen, vooral hetgeen u zegt over van het *Nolite*, als ¹hij uw brief zou zien. Heus, u hebt ons zeer verblijd met uw schrijven, en ik ben zeer verheugd uw goede stemming te zien voortduren.

Ik zou u graag in het muzikale ²huis te Antwerpen ontmoeten, als u daarheen zou gaan of anders in het Land van Waas, maar ik weet niet waar ik dan ben of heen zal kunnen gaan, want men houdt mij gevangen als een vogel op een stokje. Maar ik houd me zo stevig vast als ik kan om niet te vallen en ik hoop dat ik een goede haven zal vinden.

Mag ik durven u voor ons het verzoek te doen mij in het bezit te stellen van armbanden van echt Pruisisch elandsleer? U zult mij een groot genoegen doen door mij te zeggen wat ik vanuit hier voor u terug kan doen.

Ik moet u nog zeggen dat ³mevrouw de Gand mij gisteren heeft bezocht. Vanuit Parijs gekomen, is ze vanmorgen op weg gegaan naar ⁴Gelderland of Den Haag, want ze heeft niet duidelijk gezegd naar welk van de twee. Ik ben zeer verheugd over de ⁵toestand waarin uw lieve ⁶kind zich bevindt; ik wens haar hetzelfde geluk als ik voor mijn eigen ⁷dochter wens, en vraag u vaker iets van u te laten horen, zonder dat ik vrees niet meer de uwe te zijn zoals het mij betaamt,

⁸Béatrix van Lotharingen.

1. Karel IV van Lotharingen.

2. De familie Duarte.

3. Marguérite-Isabelle de Merode.

4. Vermoedelijk Opper-Gelre. Balthasar-Philippe de Gand dit Vilain (1617-1680), een zoon van Marguérite-Isabelle de Gand [geboren Merode], was gouverneur van Spaans Opper-Gelre.

5. Aan te nemen is dat Huygens Béatrix had ingelicht over de zwangerschap zijn dochter. Susanna werd op 5 juli 1661 moeder van Geertruida Doublet.

6. Susanna Huygens.

7. Anna van Lotharingen.

8. Béatrix de Cusance.